

**SUOMEN
PEFC-METSÄSERTIFIOINNIN
STANDARDIEN TARKISTUKSEN
TOIMINTASUUNNITELMA 2008 – 2009**

1. Työn tausta

Metsäsertifiointi on tapa osoittaa, että metsiä hoidetaan ja käytetään kestäväällä tavalla. Metsäsertifiointijärjestelmältä edellytetään kansainväistä uskottavuutta, puolueettomuutta, luotettavuutta, avoimuutta sekä soveltuvuutta kansallisiin/alueellisiin olosuhteisiin. Suomen metsätaloudellisiin olosuhteisiin hyvin soveltuva metsäsertifiointijärjestelmä on kansallisten sertifiointijärjestelmien kansainvälisen kattojärjestön Programme for the Endorsement of Forest Certification Schemes (PEFC) hyväksymä kansallinen toteutus.

Kansainvälisen PEFC-järjestelmän peruseriaatteiden mukaan kansallisessa metsäsertifioinnissa käytettävät metsien hoidon ja käytön vaatimukset tulee tarkistaa viiden vuoden välein. Metsäsertifiointijärjestelmän kaikki standardit sisältävä kokonaisuus (SMS) valmistui syksyllä 1998 ja ensimmäiset sertifikaatit myönnettiin syksyllä 1999. Vaatimukset metsätaloudelle laadittiin laajassa yhteistyössä suomalaisten metsien hoidosta ja käytöstä kiinnostuneiden tahojen kesken. Kriteerit tarkistettiin laajapohjaisessa metsäsertifioinnin standardityöryhmässä ja ne otettiin käyttöön vuonna 2005 (FFCS).

Suomen kansallinen metsäsertifiointijärjestelmä sai kansainvälisen PEFC:n hyväksynnän vuonna 2000 ja tarkistettut standardit uudelleen vuoden 2010 loppuun saakka ulottuvan hyväksynnän vuonna 2005.

Suomen talousmetsistä on PEFC:n mukaisten vaatimusten mukaan sertifioitu noin 95 %.

2. Standardien tarkistamistarpeet ja yleiset tavoitteet

Tarkistustyön ensisijaisena tavoitteena on ylläpitää ja kehittää Suomen PEFC-järjestelmän toimivuutta ja ajanmukaisuutta. Teknisenä lähtökohtana on, että kansainvälisen PEFC:n asettamien vaatimusten mukaan kansalliset standardit tulee tarkistaa viiden vuoden välein.

Standardien sisällön tarkistaminen perustuu käytettävissä olevan uusimman tutkimustiedon, kansainvälisissä metsä- ja ympäristöprosesseissa tuotetun tiedon sekä standardien kokemukseräiseen soveltumiseen metsätalouden kestävyuden mittaamisessa. Lisäksi tarkistustyössä otetaan huomioon muissa muun muassa julkisten hankintojen arviointimenettelyissä esille tulleet kehittämistarpeet ja biomassan sertifiointia koskevat hankkeet.

3. Tarkistusprosessi

3.1. Toimeksianto

Suomen Metsäsertifiointi ry (PEFC-Suomi) käynnisti Suomen metsäsertifiointijärjestelmässä (FFCS) käytettävien metsien kestäväälle hoidolle ja käytölle asetettujen vaatimuksille asetettujen standardien tarkistamistyön ja kutsui 10.6.2008 metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä kiinnostuneita tahoja (45) metsäsertifioinnin standardien tarkistamistyöhön.

Standardityöryhmän tehtäväksi määriteltiin kutsussa standardien FFCS 1002-1:2003, FFCS 1002-2:2003 ja FFCS 1002-3:2003 tarkistaminen.

Tarkistustyö ilmoitettiin tehtävän voimassa olevien standardien käytäntöön soveltuvuudesta vuosina 2005 - 2008 saatujen kokemusten pohjalta sekä uusin tutkimustieto ja kansainvälisissä, metsiä ja metsätaloutta koskevissa prosesseissa tapahtunut kehitys huomioon ottaen.

Suomen Metsäsertifiointi ry on laatinut kansainvälisen PEFC- järjestelmän antamien määrämuotoisten suositusten mukaan ohjeen ”Standardin laadinta Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä (10.9.2008)”, jonka mukaan standardien tarkistamistyö tehdään.

3.2 Työn vaiheet ja lopputulokset

Metsäsertifiointin standardityöryhmän työ sisältää ”Standardin laadinta Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä (10.9.2008)” -asiakirjassa esitetyt vaiheet. Standardityöryhmä luovuttaa tarkistustyön lopputuloksena syntyvän tarkistetun metsäsertifiointin standardiluonnoksen Suomen Metsäsertifiointi ry:lle sen asettamaan määräaikaan, 16.4.2009 mennessä.

3.3 Rajaukset

PEFC-järjestelmään sisältyy aina kansallisista metsäsertifioinneista riippumaton CoC-standardi (Chain of Custody), jonka ajan tasalla pitämisestä huolehtii kansainvälinen PEFC Council. Metsäsertifiointin standardityöryhmän työ ei koske tätä puun alkuperän varmistamiseen käytettävää standardia.

Suomen PEFC- metsäsertifiointijärjestelmään sisältyvän FFCS 1001:2003 (Metsäsertifiointijärjestelmän vaihtoehtoiset toteutustavat) -standardin puolestaan saattaa ajan tasalle Suomen Metsäsertifiointi ry.

4. Aikataulu ja voimavarat

4.1 Aikataulu

Metsäsertifiointin standardityöryhmän työ etenee työryhmän ja työvaliokunnan kokouksina seuraavasti:

Aika	Tapahtuma / työn vaihe	Kokouksen aihe
23.9.2008	Metsäsertifiointin standardityöryhmän perustava kokous	Työ aloittaminen
3.10.2008 klo 13-15 Metsäteollisuus ry	Työvaliokunnan kokous	Työsuunnitelman valmistelu
9.10.2008 klo 10-13 Puu- ja erityisalojen liitto	Työryhmän kokous	Työsuunnitelman hyväksyminen; standardien tarkistamistarpeet
13.10.2008 klo 14-16 MTK	Työvaliokunnan kokous	Seuraavan kokouksen valmistelu
23.10.2008 klo 9-12	Työryhmän kokous	Ensimmäisen kommenttiversion valmistelu, 4.12. seminaarin ohjelma
31.10.2008 klo 9-11 Suomen Metsäyhdistys	Työvaliokunnan kokous	Seuraavan kokouksen valmistelu
14.11.2008 klo 9-12	Työryhmän kokous	Ensimmäisen kommentointiversion käsittely
21.11.2008 klo 14-16 Metsäteollisuus ry	Työvaliokunnan kokous	Seuraavan kokouksen valmistelu
4.12.2008 mennessä	Standardin ensimmäisen	

	kommentointiversion valmistuminen	
4.12.2008 klo 9-14	Avoim seminaari	Standardiluonnoksen esittely
4.12.2008 klo 14-16	Työryhmän kokous	Seminaarista saadun palautteen käsittely
4.12.2008-3.1.2009	Standardiluonnoksen kommentointijakso 30 päivää	
8.12.2008 klo 13-15 MTK	Työvaliokunnan kokous	Saatujen kommenttien käsittely
17.12.2008 klo 9-12	Työryhmän kokous	Saatujen kommenttien käsittely
Tammikuu 2009	Muutokset 1. luonnokseen	
Helmi-maaliskuu 2009	Standardiluonnoksen toinen kommentointijakso 30 päivää	
Maaliskuu 2009	Standardiluonnoksen testaus	
16.4.2009 (mennessä)	Standardit ja kriteerit valmiit luovutettavaksi PEFC-Suomelle, Tiedotustilaisuus	

Kevään kokousaikataulu tarkennetaan työryhmän kokouksessa joulukuussa.

4.2 Voimavarat ja kustannukset

Metsäsertifioinnin standardityöryhmän jäsenet osallistuvat työryhmän työhön edustamansa tahon kustannuksella. Suomen Metsäsertifiointi ry tarjoaa työryhmän tueksi puheenjohtajan ja sihteerin työpanoksen sekä internet-sivuston ja sähköpostijakelun ulkoista tiedottamista varten.

5. Metsäsertifioinnin standardityöryhmän toimintatavat

5.1 Päätöksenteko standardityöryhmässä

Standardityöryhmän päätökset tehdään *Standardin laadinta Suomen PEFC-metsäsertifiointijärjestelmässä* –asiakirjan mukaisesti. Asiakirja on laadittu Suomen Metsäsertifiointi ry:n toimesta varmistamaan, että PEFC:n asettamat vaatimukset standardin tarkistamisprosessille täyttyvät. Työnsä aikana työryhmä toimii itsenäisesti ja riippumattomasti. Mikäli kohdataan vakavia erimielisyyksiä, joita ei pystytä ratkaisemaan työryhmän kesken, ne viedään riippumattoman valituslautakunnan käsiteltäviksi.

Metsäsertifioinnin standardityöryhmä käsittelee ja hyväksyy edellisen kokouksensa kokousmuistion seuraavassa kokouksessaan. Edellisen kokouksen muistiolounnos sekä seuraavan kokouksen kokouskutsu ja asialista lähetetään standardityöryhmän jäsenille viimeistään viikkoa ennen seuraavaa kokousta.

5.2 Työvaliokunta ja alatyöryhmät

Metsäsertifiointin standardityöryhmän alaisuudessa toimii työvaliokunta sekä työryhmän työn kannalta tarkoituksenmukainen määrä alatyöryhmiä. Kunkin alatyöryhmän asettamisen, sen tehtävän ja kokoonpanon päättää standardityöryhmä työnsä edetessä kulloinkin erikseen.

5.2.1 Työvaliokunta ja sen tehtävät

Metsäsertifiointin standardityöryhmä asettaa keskuudestaan työvaliokunnan valmistelemaan työryhmän kokouksia. Standardityöryhmän puheenjohtaja ja sihteeri toimivat työvaliokunnan puheenjohtajana ja sihteerinä. Työvaliokunta voi käyttää apunaan muita työryhmän jäseniä ja tarvittaessa työryhmän ulkopuolisia asiantuntijoita.

5.2.2 Alatyöryhmä ja sen tehtävät

Metsäsertifiointin standardityöryhmä voi nimetä alatyöryhmiä selvittämään sen tarpeelliseksi katsomia erityisaiheita. Alatyöryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Alatyöryhmän sihteerinä toimii standardityöryhmän sihteeri.

5.3. Kokousten järjestäminen

Metsäsertifiointin standardityöryhmän kokousten järjestelyistä vastaa työryhmän sihteeri. Työryhmän kokoukset järjestetään Helsingissä mahdollisuuksien mukaan standardityöryhmään osallistuvien tahojen tiloissa. Kunkin kokouksen paikka ilmoitetaan työryhmän jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Mikäli jäsen ja varajäsen ovat estyneet saapumasta kokoukseen, jäsenen tulee ilmoittaa poissa olosta työryhmän sihteerille viimeistään kahta päivää ennen kokousta.

5.4 Standardityöryhmän esitysten valmistelu ja sisäinen viestintä

Standardityöryhmän työvaliokunta ja alatyöryhmät valmistelevat standardityöryhmän kokouksiin saamiensa valtuuksien pohjalta esityksiä standardin rakenteesta ja kriteerien sisällöstä. Esitykset käsitellään standardityöryhmän kokouksissa, joissa ne joko kirjataan standardiluonnokseen tai tarvittaessa palautetaan työvaliokunnan tai ao. alatyöryhmän jatkovalmisteltaviksi. Ne standardien tarkistamiseen osallistuvat tahot, jotka syystä tai toisesta eivät voi osallistua standardityöryhmän kokoukseen, toimittavat mahdollisuuksien mukaan standardityöryhmän sihteerille näkemyksensä kyseistä aihealuetta käsiteltäessä.

Standardityöryhmän sisäinen viestintä tapahtuu sähköpostilla, ellei joku työryhmän jäsen osaltaan muuta vaadi.

5.5 Standardien hyväksyminen

Työryhmä tähtää siihen, että standardiluonnos on luovutettavissa Suomen Metsäsertifiointi ry:lle viimeistään 16.4.2009. Työryhmän jäsenten tulee olla hyväksynyt luonnoksen viimeinen versio. Ennen luonnoksen hyväksymistä standardityöryhmän piirissä mahdollisesti käynnissä olleet valitusprosessit on pitänyt saada päätökseen.

6. Viestintäsuunnitelma

6.1 Avoimet seminaarit

Hyväksytty työryhmän
kokouksessa 9.10.2008

Työryhmä järjestää 4.12.2008 avoimen seminaarin, jossa esitellään standardiluonnoksen tuolloista sisältöä ja otetaan vastaan kommentteja. Seminaariin kutsutaan laajasti mm. metsätalouden sekä metsäteollisuustuotteiden markkinoinnin sidosryhmien ja yritysten edustajia. Eri alojen asiantuntijoilta pyydetään valmisteltuja kommenttipuheenvuoroja standardiluonnoksen kriteereistä.

6.2 Ulkoinen viestintä

Standardityöryhmä toimii avoimesti ja tiedottaa aktiivisesti työnsä etenemisestä. Työryhmän kokouspöytäkirjat saatetaan julkisiksi Suomen Metsäsertifiointi ry:n internet-sivuilla osoitteessa www.pefc.fi/standarditarkistus2008-09. Standardiluonnokset julkaistaan internetissä, kun ne on työryhmän kokouksessa hyväksytty.

Työryhmä julkaisee toimintansa aikana ainakin neljä tiedotetta:

- 23.9.2008 Standardityöryhmä on aloittanut työnsä
- 4.11.2008 Avoin kutsu seminaariin (4.12.) sidosryhmille ja tiedotusvälineille
- 4.12.2008 Ensimmäinen standardiluonnos on valmistunut ja kommentoitavana
- 16.4.2009 Työryhmä on luovuttanut standardiluonnoksen Suomen Metsäsertifiointi ry:lle

16.4.2009 järjestetään tiedotustilaisuus.

Standardityöryhmä käsittelee ja hyväksyy tiedotteiden sisällön. Niiden julkaisemisessa käytetään Suomen Metsäsertifiointi ry:n laajaa sähköpostijakelua. Työryhmän puheenjohtaja voi kuitenkin tiedottaa tarvittaessa työryhmän antamin valtuuksin päätöksistä julkisesti jo ennen seuraavaa työryhmän kokousta. Viestintäsuunnitelma tarkistetaan tarvittaessa loppuvuodesta 2008.

Standardityöryhmän yhteystiedot ovat:

Metsäsertifiointin standardityöryhmä
c/o Martti Kuusinen
Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
Soidinkuja 4
00700 Helsinki
E-mail: martti.kuusinen@tapio.fi
Puh. 020 772 9050

6.3 Julkinen kommentointi, näkemysten käsittely ja niihin vastaaminen

Standardiluonnoksen ensimmäisen ja toisen julkaistavan luonnosversion valmistuttua ne julkaistaan internetissä. Sidosryhmien edustajilla ja muilla henkilöillä on molempien 30 vuorokauden kommentointijaksojen aikana mahdollisuus toimittaa työryhmälle tiedoksi näkemyksiään.

Standardiluonnoksista saatavat lausunnot, kommentit ja palautteet ottaa vastaan työryhmän sihteeri, joka toimittaa ne työryhmän jäsenille. Työryhmän jäsenet toimittavat suoraan heille toimitetut lausunnot ja palautteet työryhmän tietoon oman harkintansa mukaan. Saadut lausunnot ja palautteet käsitellään työryhmän kokouksissa ja saatuihin lausuntoihin ja palautteisiin vastataan työryhmän keskustelun mukaisesti.

7. Standardiluonnoksen testaus

Standardiluonnoksen toisen luonnosversion pohjalta testataan tiedonkeruuta myöhemmin päätettävän metsäkeskuksen toimialueella maaliskuun 2009 aikana. Testaamisella varmistetaan kriteerien tiedonkeruun toimivuus ja kriteerien auditoitavuus.

8. Työn valmistuminen

Työryhmän työ valmistuu, kun se luovuttaa hyväksymänsä standardiluonnokset Suomen Metsäsertifiointi ry:lle. Standardityöryhmä on kuitenkin käytettävissä, mikäli Suomen Metsäsertifiointi ry kutsuu työryhmän kokoon käsittelemään Suomen Metsäsertifiointi ry:n hyväksymässä standardissa myöhemmin havaittuja täsmennystarpeita.